

Mittag & co. - Parkveien 25

- Kristiania. -

har det største lager av lærebøker og
litteratur for schak.

Ledig annonseplads.

Netop utkommet:

Oberstløjtnant

S. VAAGE

En mindre lærebok

Schakspil

Tredie utgave

Pris 2,75

Stort lager av schak-
spil til forskjellige pri-
ser. Stanons føres som
regel paa lager.

N. W. Damm & Søn
Øvre Slotsgt. 6.

Ledig annonseplads.

NORSK SCHAKBLAD

REDAKTION:

LEIF F. D. LUND, H. G. HANSEN,
J. SCHEEL.

MEDARBEIDERE:

TR. AALHEIM, JAC. A. BREKKE,
A. M. ERICHSEN.

UTGIT AV

CHRISTIANIA SCHAKSELSKAB

KRISTIANIA :: JOHANSEN & NIELSENS BOKTRYKKERI

NORSK SCHAKBLAD

REDAKTION:

LEIF F. D. LUND, H. G. HANSEN,
J. SCHEEL.

MEDARBEIDERE:

TR. AALHEIM, JAC. A. BREKKE,
A. M. ERICHSEN.

UTGIT AV

CHRISTIANIA SCHAKSELSKAB

AARGANG I – 1919.

KRISTIANIA :: JOHANSEN & NIELSENS BOKTRYKKERI

Register.

Artikler etc.	Side	Side
Av schakspilletts historie.		Schakforbund 74
Ved <i>E. Jürgens</i> 33 og 137		Fredrikstad Schakselskab-
Chess idylls 31		Schakklubben av 1911 51
Forord 1		Fredrikstad Schakselskab- Arb.
Hyldningsdigt til bankier Johs.		Schakklub Odin 74, 155
G. Heftye. Av <i>Chr. H. Mürer</i> 4		Schakklubben av 1911- Arb.
Johs. G. Heftyes fond (med bil-		Schakklub Odin 51, 154
lede av Heftye) 2		Tønsberg Schakklub- Horten
Norsk Schakblad 23		Schakklub 51
Norsk Schakforbund 24		Tønsberg Schakklub-Skiens
Rudolf Spielmann (med bilede) 113		Schakklub 25
Schaklitteratur 106		
		Opgaver av
Dødsfald.		Almgren, S. 107
Herman Aschehoug 80		Alvey, G. C. 80
Ludvig Dahl 75		Aschehoug, H. 76 (3)
Bertil Malmgren 25		Bahr, H. 28, 78
Murray Marble 56		Berkovec, J. 158
Emil Schalopp 75		Blake, P. F. 56, 133
Carl Schlechter 25		Bull, C. A. L. 55 (2), 79 (2)
J. Taubenhaus 129		Chandler, G. w. 109, 132
		Christensen, Chr. 107
Klubmeddelelser.		Christoffersen, H. C. 108
Arb. Schakklub Odin 50		Dahl, A. M. 134
Bergens Schakklub 128		Dedre, Fr. 27, 132 (2)
Chria. Schakselskab 24, 25, 72, 73, 128		Ellerman, A. 55, 80, 156 (2)
		Fridlizius, J. 130
Løsninger		Godager, F. M. 78
til opgaverne i hefte 1-2 111		Havel, M. 54 (2), 77, 79 (2), 108 (2), 132, 133 (2), 157 (4)
„ opgaverne „ 3-4 135		Heathcote, G. 29 (2), 30 (4), 109
„ opgaverne „ 5-6 159.		Henriksen, Th. C. 28, 52, 78 (2), 108
		Huse, H. M. 109, 159
Matcher.		Høeg, N. 109, 132
Capablanca-Kostisch 75		Jönsson, E. 158 (3)
Reti-Tartakower 51		Kainer, C. 55
Chria. Schakselskab- Arb.		King-Parks, T. 133
Schakklub Odin 50		Knotek, L. 79, 158
Chria. Schakselskab- Gøteborgs		Knott, H. E. 56
		Larsen, K. A. K. 110
		Lindgren, Fr. 27, 53, 131, 156
		Mach, Z. 78, 132.

Mackenzie, A. F.	Side 108
Marble, M.	109
Mc Intyre, D. C.	109
Møller, J.	53
Nielsen, Kr.	27, 29
Palkoska, E.	131
Pospisil, J.	55
Scheel, J.	26, 28 (2), 29 (2) 52, 53, 54, 77, 78, 107, 108, 130, 131, 133 (2), 159
Strømberg, A. E.	79, 130, 158
Traxler, K.	29
Tuxen, V.	134 (2)
Ua Tane	55
Vasta, J.	134
Weenink, H.	28 (2), 52, 77, 110, 157 (2)
Westbury, E. E.	54
White, A. C.	159 (2)
Wurzburg, O.	54 (2), 112

Opgave-turneringer.

Det Czekoslovenske Schakforbund	134
Eskilstuna Schaksällskap	31
Göteborgs Schaksällskap	31, 160
The Hastings Victory Congress	31
Trollhättans Schaksällskap	31, 135

Partier spillet av

Aalheim, T.	10, 39, 59, 85, 86, 142
Andersen, H.	141
Andresen, O.	10
Asztalos, Dr.	702
Barca, E.	42, 62, 143
Bjurulf, S. J.	48
Bogoliuboff, E.	46, 149
Brekke, J. A.	9, 22, 37, 87, 88, 89, 104, 120
Bullock	7
Capablanca, J. R.	18, 19, 20, 21, 41, 63, 64, 65, 66, 70, 92, 94, 95, 96, 98, 147, 152
Chajes, O.	17, 19
Christoffersen, H. C.	8, 84, 121, 122, 142
Cole, H. G.	95, 96
Conde, A. G.	67, 68, 93, 97
Duras, O.	16
Erichsen, A. M.	22, 38, 60, 61, 104, 116, 117, 118
Fondseff, M.	70
Fredrikstad schakselskab	141
Gelder, van	70
Grande, O.	5
Gundersen, Finn	145

Haasted, Dr.	Side 125
Haasted, L.	91
Haasted, V.	127
Hadland	152
Hansen, A.	141
Hansen, H. G.	61, 84, 86, 88, 90, 123, 124
Heftye, Johs. G.	5
Henneberger, Dr.	149
Henriksen, Th. C.	141
Herseih, S.	43
Hirsch	62
Holth, H.	11
Hovind, O.	145
Janowski, D.	17, 19, 20
Jokstad, G.	145
Koetscheid, P.	101
Kostisch, B.	63, 64, 65, 66, 96, 98, 146, 148
Larsson, A.	8
Lasker, Dr. E.	149, 153
Lifeldt, Arthur	71
Lilja, J.	89, 90, 124
Lima, S.	71, 91
Lindeberg, F. M.	9, 143
Ling, G.	12
Loman, R. J.	69, 70, 100
Lund, Einar	49
Lund, Leif F. D.	37, 39, 60, 85, 87, 119
Løwenborg, O.	151
Mack, F.	11, 61
Malmgren, B.	12
Marchand, M.	69
Marshall, F. J.	21
Michell, R. P.	93
Morrison, J. S.	18, 21
Nilsson, Allan	48, 59
Nilson, C.	43
Nordlander	42
Olafsen, Th.	145
Olland, A. G.	97, 146, 147
Olsen, J.	38
Petersen, Claus	49
Pillsbury, H. N.	15
Przypiorka	13
Reti, R.	44, 45, 46, 47, 99, 100, 149, 152
Rivier	149
Schelfhout, W. A. T.	101
Schlechter, Carl	13, 15, 16
Scott, R. H. V.	96, 100
Smedal, O.	7, 41
Speyer	152
Spielmann, R.	44, 45, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 151
Stokkeland, E.	91, 141
Süchting	13

Tartakower, S.	Side 47
Thomas, G. A.	94
Tschigorin, M.	15
Tønsberg schakklub	141
Ursin, M.	6
Vaage, S.	6
Vidmar, Dr.	102
Wahlteich, V.	95
Wasteson, W.	61
Winter, W.	95, 98, 100
Yates, F. D.	67, 68, 92, 148
Ødegaard, R.	91

Patrislutninger.

No. 1.	22
" 2.	49
" 3.	71
" 4.	104
" 5.	127
" 6.	152
" 7.	153

Spilleaapninger.

Italiensk parti	38, 64
Spansk parti	13, 18, 43, 44, 62, 68, 70, 92, 93, 94, 95, 97, 143, 149
Tospringerspil i bakhaand	9, 89, 99, 116, 145

Skotsk gambit	Side 118, 141
Centrumsgambit	60, 84
Løperspil	19
Russisk parti	15, 42, 63, 65
Firspringerspil	16, 69, 98, 102, 140
Wienerparti	8, 122
Fransk parti	11, 19, 39, 46, 48, 61
Siciliansk parti	19, 47, 59, 86, 151
Skandinavisk parti	5, 6, 124
Caro-Kann	61
Dronninggambit	13, 15, 41, 91, 95, 96, 121, 125, 147
Dronningbondespil	12, 17, 20, 21, 37, 45, 66, 67, 85, 87, 88, 90, 96, 98, 100, 119, 122, 146, 148, 149
Hollandsk parti	10, 101, 145
Kongegambit	70, 100, 117, 123, 124, 152
Uregelmæssig aapning	7

Turneringer.

Firemesterturnering i Berlin	50
Manhattan Chess Club	17
Mesterturnering i Stokholm	154
Nordisk Schakforbund	81
Norsk Schakblads korrespondanceturnering	57, 129
Norsk Schakforbund	81
Seiersturneringen i Hastings	165

NORSK SCHAKBLAD

UTGIT AV CHRISTIANIA SCHAKSELSKAB

Utkommer med 12 nummere aarlig. Abonnement kan tegnes ved enhver postanstalt i Norge, Sverige og Danmark. Kr. 6,00 pr. aargang.

Nr. 11–12. November–December 1919. 1. aarg.

Av schakspilletts historie.

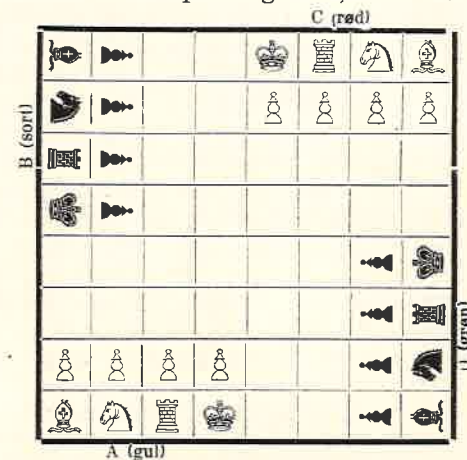
Ved E. Jürgens.

II.

Man har ment, at ordet „tsjaturanga“ skulde sigte til de 4 spillere i den gamle indiske fire-schak (tsjatur = 4). Hvis saa var tilfældet, økes sandsynligheden for, at den ældste form for schak var en slags fire-schak. Efter de senere forskninger er man imidlertid blit staaende ved, at denne sidste maa betragtes som en senere opkommet avart av den oprindelige to-schak. Tsjaturanga var det solenne, episke uttryk for den indiske hær, og det er utænkelig, siger professor A. Weber, at man har git et (krigs) spil navn av tsjaturanga uten dermed at ha hat ordets betydning av hær for øie.

Paa hosstaaende diagram gjengives den tidligere nævnte arabiske historieskriver *Al Birunis* fire-schak. Selv om man kan gaa ut fra, at denne gir et korekt billede av indisk terning-fire-schak, forsaavidt opstillingen av brikkerne og deres gang angaar, hviler der dog adskillig dunkelhet over spillereglerne, som man — under store vanskeligheter — har forsøkt at konstruere sig til.

Taarnet betegner elefanten (arab. alfil, ind. hastin), da denne her hadde samme gang. Officeren i hjørnet (arab. rukh*) ind. nauka. = skib el. baat) hadde den arabiske løpers (alfils) gang, d. v. s. den sprang over nabofeltet til det tredje diagonale felt. Naukas plads i hjørnet mener v. d. Lasa er diktert av hensynet til, at kongerne ikke skulde ha for farlig

*) (I indisk toschak het hjørneofficeren ratha (stridsvogn).

naboskap*). Kongens gang var som nu — „den samme som i den *bekjendte* schak“, siger Al Biruni. „Dronning“ forekommer ikke, hvilket uttrykkes saaledes: „Kongens navn indbefatter i sig farsâns“ (O: dronningen). Bønderne svarte i det væsentlige til vore,**) og springerne, som ved siden av kongen er det konservative element i schak, hadde samme gang som nu.

Reglerne for partiernes avslutning i schatrandsch, som senere skal bli fremstillet, var selvsagt ganske andre end de, der har gjældt for denne terning fire-schak. Schak og mat var ukjendte begreper.

Det fremgaar ikke med tydelighet, hvorvidt A og C (se diagr.) spilte sammen mot B og D, eller om spillerne opererte hver for sig. Det sidste synes ifølge v. d. Lasa at være forutsetningen hos Al Biruni. Prof. Weber formodet, at naboerne (gul og grøn, rød og sort) var forbundne. Der spiltes med terninger, saaledes at kastet avgjorde, hvilken brikke skulde flyttes. Kom 1 ut, skulde der gjøres træk enten med kongen eller en bonde, og kom 2, 3 eller 4 ut, henholdsvis med rukh, springeren eller elefanten. Ogsaa kongerne kunde slaaes. Hvad der skulde ske, naar efter terningkastet vedkommende brikke ikke kunde flyttes, sies der intet om. Sandsynligvis tapte man træk.

Interessant forekommer mig den maate, hvorpaa man har tænkt sig to-schak opstaat av denne fire-schak. (V. d. Linde, Geschichte I Anhang side 9): Først avskaffedes terningerne, saaledes at man ikke længer var git tilfældigheten i vold. Dernæst sloges de to forbundne hære sammen til én — 2 spillere avløste de tidligere 4. For det tredje anbragte man nauka paa hastins plads og hastin paa naukas, hvorved den sidste med sin indskrænkede gang fik en mere utstrakt virkekreds. Istedentfor til c3 (f3) kunde den gamle løper nu naa til a3 og e3, resp. h3 og d3. I det dualismen i krigsførselen ophævedes, maatte to av kongerne miste sin suverenitet, og man gjorde dem til de gjenværende kongers feltherrer.***) Alle disse ændringer maa i tilfælde være foregaat i Indien. Ti det synes at være historisk godtgjort, at tsjaturanga fra Indien av kun som to-schak er kommet til perserne og araberne.

Saa tiltalende denne utviklingsgang end kan synes, kan dog ikke en slik fire-schak oppstilles som spillets grundtypus. Al Biruni selv betrakter den øiensynlig som en avart. *Van der Linde* hævder bestemt, at terninger kan ikke oprindelig ha tilhørt et kombinationsspil som schak. En med en slik uforsonlig motsætning beheftet oppfindelse maa ansees for en psykologisk umulighet. Der-til kommer, at nauka som ikke hørende til hæren tyder paa en

*) Av diagrammet sees forøvrig, at nauka ved ett sprang fra utgangstillingen kan schakke den fiendtlige konge.

***) Dobbeltskridt, som v. d. Lasa ikke spicielt nævner, tilhører en senere tid.

****) Vor senere dronning.

senere oprindelse. Ogsaa i Europa har slike avarter av schakspillet opstaat som utvekster paa den normale schak. Von der Lasa, som tidligere hadde antat den Forbeske hypotese om urschakspillet i form av en art fire-schak med terninger, har senere sluttet sig til v. d. Lindes og Webers opfatning.

*

Den av *J. Kohtz* i „Deutsches Wochenschach“ for 1910 fremsette hypotese, at tsjaturanga oprindelig hadde springende taarne, forekommer mig ogsaa at fortjene omtale, tiltrods for at v. d. Linde med bestemthet hævder den opfatning, som har været den almindelige, at tsjaturanga ikke var forskjellig fra schatrandsch, det vil med andre ord si, at den arabiske schak, maa betragtes som urformen for vort udødelige spil.

Kongen — sier Kohtz — den mægtigste person maa ogsaa i „krigsspillet“ forlenes med den største magt. Den fik samme gang som nu — ett skridt i alle retninger. Officeren ved kongens side, hans „feltherre“, vor senere dronning, blev utstyret med halvdelen av kongens magt og gik likeledes ett skridt men kun i skraa retning. Fotfolket (bønderne) marscherte frem skridt for skridt og slog som nu. Rytterne og elefanterne hadde en raskere gang, de første som springerne og de sidste som løperne men likeledes blot to skridt. — Nu oppstiller Kohtz den hypotese, at ogsaa stridsvognene (taarnene) oprindelig gik blot 2 skridt i like linje. Ellers vilde de jo blit sterkere end kongen! — et argument, som i og for sig synes ganske plausibelt. Paa den maate blir der en merkelig symmetri i spillet: 3 brikker ett skridt, 3 to skridt. Samtlige disse sidste sprang i likhet med springerne, over nabofelterne, som de jo ikke skulde beherske. Sterkest av dem var naturligvis springerne, der behersket alle 64 felter.

Kongen har i den indiske urschak kunnet slaaes likedan som de øvrige brikker. Matseiren er først opkommet senere. Saa længe kongen var en saa mægtig officer i forhold til de øvrige, hørte det ialfald til de sjeldne undtagelsestilfælde, at den vilde ha kunnet bli sat mat. Den maatte likedan som nu dronningen vogtes paa med særlig omhu. Likesom hos os tapet av dronningen i regelen betyr partiets tap, maatte det i tsjaturanga ha været tilfældet, naar man mistet kongen, og det har, mener Kohtz, antagelig utviklet sig derhen, at man ikke lot det komme saa langt men allerede forinden opgav partiet — kongen blev etterhaanden usaarlig, et skridt henimot mat var gjort.

Til en begyndelse slog man nu alle de andre brikker, saa kongen blev latt ene tilbake, og vandt paa den maate partiet (Beraubungssieg). Selv maatte man dog ha én brikke igjen foruten kongen. Etterhaanden økedes imidlertid trangen til at faa en sterkere officer, som let kunde beherske alle felter paa brettet. 2den, 4de, 6te og 8de række var jo ikke tilgjengelige hverken for

hvits „taarne“ eller „løpere“, saa fiendtlige brikker her forsaavidt var fuldstændig uangripelige. Likedan for sorts vedkommende fiendtlige brikker paa 1ste, 3die, 5te og 7de række. Man utvidet derfor magtomraadet for officeren i hjørnet, saa den blev den sterkeste officer, og nu fremstod mat-seiren som en naturlig følge derav. Matfaren var vokset. Kongen kunde lettere tages tilfange. Kohtz anslaar mattens opkomst til det 8de aarhundrede og mener, at den først er anvendt i Arabien.

Som en væsentlig indvending mot denne hypotese har man anført, at „Schakmat“ ikke som av Kohtz antat er et blandet persisk-arabisk ord. Det er nemlig i den senere tid av flere orientaler hævdet, at „mat“ kommer av det persiske verbum manidan (mandan), som betyder at forbli og i overført betydning: overvinde, utmatte. Schak-mat er egentlig lik schak-man(i)d (udt. man(i)t). „Det er klart, at denne avledning taler sterkt mot Kohtz's filosofiske spekulation — for at bruke von der Lasas uttryk“ (Murray). Hvorom alting er: Hypotesen om det springende taarn og de dermed i sammenheng staaende slutninger kan ialfald ikke skyves tilside under paaberopelse av, at den savner indre fornuftsgrunde.

*

Fra Indien har schakspillet utbredt sig dels østover dels vestover. I en stor kinesisk ordbok fortelles, at „Elefantspillet“ d. v. s. schak skal være kommet fra Indien til kineserne under Voutis regjering omkring aar 537. I Mongoliet later spillet til at ha hat en florisant tid i den senere middelalder. Som en kuriositet kan nævnes, hvad der berettes om den vældige Timur Lenk (Tamerlan), som levet i slutten av det 14de aarhundrede. Timur var engang heter det i Ibn Arabschahs biografi, som han pleiet, fordypet i et parti schak med en av sine hofmænd i keiserpaladset i Samarkand. Hans tartariske majestæt stod i begrep med at gjøre et træk, da kammerherren pludselig traadte ind og meddelte ham, at hans yndlingshustru netop lykkelig hadde født en søn til verden. Da Timur hørte denne glædelige tidende, gjorde han sit træk hvorved han samtidig angrep konge og taarn og ropte som vanlig i slike tilfælde: Shah — rukh! Trækket ødela fuldstændig motpartens spil. Det blev derfor besluttet at den nyfødte prins skulde kaldes Shah-rukh til minde om den godt varslende begivenhet, som fandt sted ved hans fødsel.

Efter en japansk tradition kom schakspillet til Japan i det 9de aarhundrede.

Vestover kom spillet først til perserne og fra disse til araberne. Paa Muhameds tid († 632) kan schak ikke sees at ha været kjendt i Arabien. Men vi vet, at araberne spillet schak i begyndelsen av det 8de aarhundrede, og da Persien blev erobret av araberne i aaret 642, ligger den slutning nær, at overgangen til Arabien har

fundet sted i anden halvdel av det 7de aarhundrede. Man har dog efter v. d. Linde ingen historisk hjemmel for, at de ældste Abbasider i Bagdad, Harun al Raschid (786—809) og hans sønner var schakspillere — endog entusiastiske velyndere av spillet, som det har været paastaat.

Overgangen fra Persien til Arabien er let paaviselig ikke alene gjennom spillets navn men ogsaa gjennom betegnelsen av de enkelte brikker. Schah (ind. radscha) og rukh (taarnet) er optat uforandret fra persisk, medens farzin (den senere dronning), pil (løperen) og piyadah (bonde) er forandret til fersân, fil og baidaq. Springerer (pers. asp) er derimot erstattet med det arabiske faras.

Partier.

Parti nr. 81. Skotsk gambit.

Spillet pr. korrespondance mellem Fredrikstad Schakselskab og Tønsberg Schakklub 1918—1919.

Fredrikstad: Tønsberg:

A. Hansen. E. Stokkeland.
Th. C. Henriksen. H. Andersen.

1. e2 - e4 e7 - e5
2. Sg1 - f3 Sb8 - c6
3. d2 - d4 e5 + d4
4. Lf1 - c4 Dd8 - f6

En gammel variant som tidligere blev meget anvendt. Den er nu anset for mindre sterk. Vanlig spilles her Sf6 eller Lc5. Ogsaa Lb4† kan spilles, saafremt sort vil forsøke at beholde sin materielle overvegt. Dog bør han da neppe indlate sig paa at forsvare mer end den ene bonde. I et korrespondanceparti burde dog denne spillemaate ha meget for sig.

5. 0 - 0 d7 - d6
6. c2 - c3 d4 - d3!

Der spilles efter berømte mønstre. Til og med 10 træk er partiet identisk med et parti mellem Labourdonnais og Mac Donnell. — Tekstrækket for-

hindrer utvikling av Sb1 til c3 hvorfra den paa en ubehagelig maate vilde true den sorte dronning, som da paa f6 vilde ha en sterkt utsat stilling.

7. Dd1 + d3 Df6 - g6
8. Lc1 - f4 Lf8 - e7
9. Sb1 - d2 Sg8 - h6
10. Ta1 - e1 0 - 0
11. Sf3 - d4 Sc6 - e5
12. Dd3 - g3 Sh6 - g4

Der var vel ingen grund til ikke at motta tilbudet om avbytte.

13. h2 - h3 Se5 + c4
14. Sd2 + c4 Sg4 - f6
15. Sc4 - e3 Lc8 - d7

Bonden e4 kan naturligvis ikke slaaes grundet officerstap. Men Sh5 burde været forsøkt, da sort nu faar et trangt spil.

16. Se3 - f5 Ta8 - e8
17. Dg3 - d3 Le7 - d8
18. f2 - f3 d6 - d5

Sort haaper hermed at befri sit spil, men forgjæves. Den

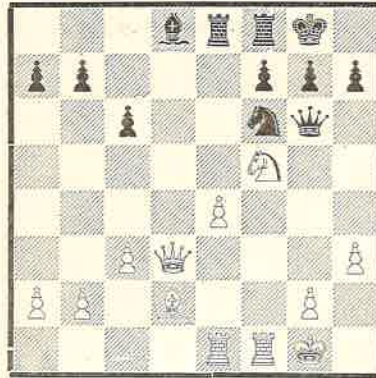
deplacerte dronning blir nu sorts ødelæggelse.

19. Sf5 - h4! Dg6 - h5
20. Sd4 - f5 Ld7 + f5

Der truedes med g4.

21. Sh4 + f5 d5 + e4
22. f3 + e4 Dh5 - g6

Stilling efter sorts 23de træk:

Igjen truet dronningtap ved g4 efterfulgt av Sh4.

23. Lf4 - d2!
23. c7 - c6

Se diagram.

24. e4 - e5! Sf6 - d5
25. Tf1 - f3 Sd5 - e7
26. Sf5 - h6+! Kg8 - h8
27. Sh6 + f7+ Kh8 - g8
28. Dd3 - d7

Avgjørende! Hvit, som har ført angrepet i bedste stil, avslutter nu partiet i faa træk.

28. Ld8 - b6+
29. Kg1 - h2 Se7 - d5
30. Te1 - f1 Lb6 - c5
31. Sf7 - h6+ Kg8 - h8
32. Tf3 + f8+ Te8 + f8
33. Tf1 + f8+ Lc5 + f8
34. Dd7 - d8! g7 + h6
35. Dd8 + f8+ Dg6 - g8
36. Df8 - d6 h6 - h5
37. c3 - c4 opgit.

(Noter av J. A. B.)

Parti nr. 82. Firspringerspil.

Spillet i Chria. Schakselskabs vaarturnering 1919.

T. Aalheim. H. C. Christoffersen.

1. e2 - e4 e7 - e5
2. Sb1 - c3 Sg8 - f6
3. Sg1 - f3 Sb8 - c6
4. Lf1 - b5 Lf8 - b4
5. 0 - 0 0 - 0
6. d2 - d3 d7 - d6
7. Lb5 + c6

Ikke synderlig godt.

7. b7 + c6
8. Sc3 - e2 Lc8 - g4

Det rette er 8. —, Te8 9. Sg3, d5, 10. c3, Ld6, 11. Te1, Ld7 og sort staar bedst (Bilguer.)

9. Se2 - g3 Sf6 - e8

Bedre er 9. —, Sh5, 10. Sf5! L + f5, 11. e + f5, Sf6.

10. h2 - h3 Lg4 - d7

11. Sg3 - f5! Ld7 + f5
12. e4 + f5 h7 - h6

Sort vil føre dronningen til f6, hvad ikke straks kan gjøres paa grund av 13. Lg5, D + f5, 14. Le7. Men hele planen er forfeilet. Teksttrækket utfordrer rokadeangrepet og paa f6 staar dronningen som det snart viser sig daarlig, samtidig som den optar det naturlige felt for springeren.

13. g2 - g4 Dd8 - f6?
14. c2 - c3 Lb4 - c5

15. Tf1 - e1

Endda bedre var straks Da4, hvorved hvit vilde vinde en bonde. Ti svarer sort med d5 følger 16. Te1.

15. Lc5 - b6
16. Dd1 - a4 c6 - c5
17. Da4 - e4 Df6 - d8
18. g4 - g5 h6 + g5
19. Lc1 + g5 f7 - f6?

Hermed blir springeren fremdeles indesparret. 19. —, Sf6 var absolut paakrævet. Hvis derpaa 20. Dh4, kan sort fortsætte med Dd7, 21. L + f6, D + f5.

20. De4 - d5+ Tf8 - f7
21. Lg5 - d2 Ta8 - c8
22. Sf3 - h4 c7 - c6
23. Dd5 - f3 d6 - d5
24. Df3 - h5 Se8 - d6

Der truer mat i 3 træk med 25. Sg6, 26. Dh8 og 27. Df8.
25. Kg1 - h1 Kg8 - f8

Hermed tapes kvaliteten, men andre træk er neppe bedre.

26. Sh4 - g6+ Kf8 - e8
27. Sg6 - h8 Dd8 - d7
28. Sh8 + f7 Dd7 + f7
29. Dh5 - g4 Ke8 - d7
30. Te1 - g1 Te8 - h8
31. Tg1 - g3 Th8 - h5
32. Dg4 + g7 Th5 + h3+
33. Kh1 - g2 Th3 + g3
34. Dg7 + g3 Sd6 + f5
35. Dg3 - g4 Df7 - e6
36. f2 - f3 d5 - d4
37. Ta1 - h1 Kd7 - d6
38. c3 - c4 Sf5 - e7
39. Dg4 - g7 De6 - g8
40. Dg7 + g8 Se7 + g8
41. Th1 - h8 Sg8 - e7
42. Th8 - h6

Bedre var 42. Tf8, Ke6 (f5, 43. Lg5) 43. a4 o. s. v.

42. Kd6 - e6
43. a2 - a4 Lb6 - d8
44. Th6 - h8 Ke6 - d7
45. Kg2 - f2 a7 - a5

Dette letter betydelig arbeidet for hvit, for her er bonden angrepet.

46. Th8 - f8 Se7 - c8
47. Tf8 - f7+ Kd7 - d6

Av hensyn til bonden paa a5 kan sort nu ikke trække Le7, hvad han ellers kunde ha gjort og derved hindrer taarnets overførelse til dronningfløien, som avgjør partiet.

48. Kf2 - g3 Kd6 - e6
49. Tf7 - b7 Ke6 - d6
50. Kg3 - g4 Sc8 - e7

Paa 50. —, Ke6 følger 51. Tb8, f5, 52. Kg3, Kd7, 53. Ta8 med lignende spil som i partiet. Og paa 50. —, Lc7 følger 51. Kf5.

51. Tb7 - a7 f6 - f5+
52. Kg4 - g3 Se7 - c8
53. Ta7 - a8 Kd6 - c7
54. Ld2 + a5+!

Avgjørende.

54. Kc7 - b7
55. Ta8 + c8 Kb7 + c8
56. La5 + d8 Kc8 + d8
57. f3 - f4!

Paa 57. Kh4? holder sort remis med e4.

57. e5 + f4

Eller 57. —, e4, 58. d + e4, d3, 59. Kf3, f + e4+ 60. Ke3 og vinder.

58. Kg3 + f4 Ka8 - c7
59. Kf4 + f5 Kc7 - b6
60. Kf5 - e5 Opgit.

Parti nr. 83. Spansk parti.

Spillet 14de december 1919 i matchen mellem Fredrikstad Schakselskab og Arb. Schakklub Odin.

E. Barca. F. M. Lindeberg.
1. e2 - e4 e7 - e5

2. Sg1 - f3 Sb8 - c6
3. Lf1 - b5 a7 - a6

4. Lb5+c6 d7+c6
5. Sb1-c3 Lc8-g4

En række træk har været forsøkt i denne stilling, saaledes f6, Ld6 og Lc5. Bedst er kanske Lb4, hvorpaa fortsættelsen kan bli 6. Se2, De7, 7. c3, Ld6, 8. Db3 (parti Spielmann - Schlechter, Hamburg 1910.)

Tarrasch anbefaler som bedst 5.—, Sf6, hvorved man kommer over i en bekjendt variant av firspringerspil: 6. S+e5, S+e4, 7. S+e4, Dd4. 8. 0-0, D+e5, 9. Te1, Le6, 10. d4, Dd5! 11. Sg5 eller 11. Lg5. Det er dog meget omtvistet om denne variant er tilfredsstillende for sort.

Teksttrækket er ikke helt godt, for efter 6. h3 er sort nødt til at slaa paa f3, hvad der er i hvits favør.

6. h2-h3 Lg4+f3
7. Dd1+f3 Sg8-e7
8. d2-d3 Se7-g6
9. Lc1-e3 Lf8-b4

For at hindre lang rokkade.
10. 0-0 0-0

Sterkt i betraktning kom 10. L+c3.

11. Sc3-e2 Lb4-d6
12. Se2-g3

I betragtning kom 12. Dg4 som forberedelse til f4.

12. Kg8-h8
13. Kg1-h1 Sg6-h4?

Indledningen til en risikabel og heller ikke fuldt korrekt manøver.

14. Df3-g4 g7-g6
15. Le3-g5?

Her forfeiler hvit den rette fortsættelse, hvorved sorts spillemaate vilde være motlagt, nemlig 15. Lh6, Tg8, 16. Lg5, Le7, 17. f4, e+f4, 18. L+f4 med overegent spil for hvit. F. eks. 18.—,

f5, 19. e+f5, g+f5, 20. Le5†, Lf6, 21. D+h4 o. s. v.

15. Ld6-e7
16. Lg5-h6 Tf8-g8
Om 16.—, f5, saa 17. S+f5!
17. f2-f4 f7-f5
18. Dg4-e2 Le7-f6
19. e4+f5

Aapner g-linjen for motparten og bringer ham derved i fordel. Bedre var saavel 19. f+e5, L+e5, 20. Lf4 som 19. Tae1 e+f4, 20. L+f4. L+b2, 21. e+f5.

19. g6+f5
20. f4+e5 Tg8+g3
21. e5+f6 Dd8-d5!

Selvsagt gaar ikke 21.—, T+g2, paa grund av 22. Lg7†, Kg8? 23. De6† og mat. Men heller ikke 21.—, D+f6 gaar an som følge av 22. Lf4, T+g2, 23. Le5, T+e2, 24. L+f6†, Kg8, 25. L+h4.

22. Tf1-f2 Tg3+h3†
23. Kh1-g1 Sh4-f3†
24. g2+f3!

Meget godt spillet. Efter 24. T+f3, T+h6, 25. De7, Dd4† taper hvit en bonde.

24. Th3+h6
25. De2-e7! Ta8-g8†
26. Kg1-f1 Dd5-d6

Paa. 26.—, Th1† 27. Ke2, T+a1, 28. Th2 vinder hvit.

27. Ta1-e1 Th6+f6

Her ser følgende fortsættelse ved første øiekast meget bedre ut: 27.—, Th1†, 28. Ke2, T+e1, 29. K+e1, D+e7, 30. f+e7, Te8 og sort vider bonden. Imidlertid er han dermed saavidt sees ikke istand til at vinde partiet. Der følger 31. Te2, Kg7, 32. Kf2, Kf6, 33. Kg3 T+e7, 34. T+e7! K+e7 35. Kh4 og partiet er vistnok remis.

28. De7+d6 c7+d6
29. Te1-e7 Tg8-b8

30. Tf2-h2	h7-h6	33.	b7-b6
31. Th2-g2	h6-h5	34. Kg2-h3	h5-h4
32. Tg2-g7	Tf6-h6	35. Te7-b7 og partiet blev	efter overenskomst hævet som remis.
33. Kf1-g2			
- Bedre chanser bød vel 33. T+b7.

Parti nr. 84. Hollandsk parti.

Spillet 11 juni 1919 i Bergens schakklub.

G. Jokstad. Finn Gundersen.

1. d2-d4 e7-e6
2. c2-c4

Med 2. e4 kan hvit gaa over i fransk parti.

2. f7-f5
3. Sb1-c3 Lf8-b4
4. Lc1-d2 Sg8-f6
5. e2-e3 0-0
6. Lf1-d3 b7-b6
7. f2-f3 Lc8-b7
8. Sg1-e2 d7-d6
9. 0-0 Sb8-d7
10. Dd1-c2 Lb4+c3
11. Ld2+c3 Dd8-e7
12. e3-e4 Ta8-e8
13. e4+f5 e6+f5
14. Ta1-e1 De7-e3†
15. Kg1-h1 Sf6-e4

Et djervt. men dog neppe fuldt korrekt træk.

16. Se2-g3?

Efter 16. f+e4 f+e4 vinder sort officeren tilbage. Men med 16. Sf4, D+f4 (Sf2? 17. D+f2, D+f4, 18. Ld2) 17. f+e4 vinder

hvit en bonde. Teksttrækket er svakt.

16. Se4+g3†
17. h2+g3 De3-h6†
18. Kh1-g1 Te8+e1
19. Tf1+e1 Dh6-g5
20. Kg1-f2 f5-f4

Leder til interessante forviklinger som dog ved rigtig spil fra hvits side ikke skulde føre til mere end remis.

21. Ld3+h7† Kg8-h8
22. Te1-h1 f4+g3†
23. Kf2-f1?

Fører til tap. Derimot vilde hvit saavel med Ke1 som Ke2 sikre sig remis. Interessante er de varianter som kan opkomme efter sidstnævnte træk, nemlig 23. Ke2, L+f3! 24. g+f3, g2, 25. Tg1, Dh5! 26. Dd3! (Le4? Sf6! og sort vinder) D+h7 med remisartet slutning.

23. Lb7+f3!
24. g2+f3 Tf8+f3†
Opgit.

Parti nr. 85. Tospringerspil i bakhaand.

Spillet i Chria. Schakselskabs vaarturnerings 1919.

Oscar Hovind.	Th. Olafsen.	2. Sg1-f3	Sb8-c6
† e2-e4	e7-e5	3. Lf1-c4	Sg8-f6

4. Sf3—g5
Almindeligere er nu 4. d4.
4. d7—d5
5. e4+d5 Sc6—a5
6. d2—d3

Som bekjendt spilles her ogsaa Lb5†. Hvad der er bedst er uavgjort. Teksttrækket anvendes ofte av Morphy.

6. h7—h6
7. Sg5—f3 e5—e4
8. Dd1—e2 Sa5+c4
9. d3+c4 Lf8—e7

Angit og anbefalt av Maroczy. Som bekjendt spilles ogsaa Lc5.

10. Sf3—e5 0—0
11. 0—0 Tf8—e8!

Hitindtil er alt efter Maroczys opskrift. Han fortsætter imidlertid med 11.—, Ld6, 12. f4, e+f3, 13. S+f3, Te8. Det er dog et spørsmål om ikke sorts træk, der saavidt vites er en nyhet,

er sterkere. Det stiller ialfald hvit overfor en ulike vanskeligere opgave.

12. Lc1—e3?

Dette fører til øieblikkelig undergang, men det er ikke let at finde noget tilfredsstillende træk for hvit. Paa 12. Sd2 følger Ld6, 13. f4, e+f3, 14. Sd+f3, Lg4, 15. Lf4, L+e5 og sort vinder officer. Paa 12. h3 følger Ld6, 13. Sg4, S+g4, 14. h+g4, Dh4, 15. g3, Dh3 med overlegent spil for sort. Hvits eneste træk er derfor formentlig 12. Dd1, hvorefter dog sort med Lc5 vinder bonden tilbake med godt spil.

12. Le7—d6
13. f2—f4 e4+f3 e. p.
14. Se5+f3 Ld6—c5
Opgit.

Parti nr. 86. Dronningbondespil.

Spillet i „seiers“-turneringen i Hastings.

B. Kostisch.	A. G. Olland.	9.	Le7+c5
1. d2—d4	d7—d5	10. Lc1—g5	Lc5—e7
2. Sg1—f3	c7—c5	Bilguer utfører overensstemmende med dr. Tarrasch 10.—, d4! 11. Se4 (11. L+f6, D+f6, 12. Se4, De7, 13. L+c5, D+c5, 14. Tc1, Db6) Le7, 12. L+f6, L+f6, 13. Da4, Ld5! 14. S+f6, D+f6 15. Tfd1, 0—0—0! Sorts kongestilling ser jo nu utryg ut, men dr. Tarrasch hævder ikke desto mindre at sort har det bedste spil.	
3. c2—c4	e7—e6	11. Sf3—d4	Dd8—d7
4. c4+d5	e6+d5	Bedre 0—0.	
5. Sb1—c3	Sg8—f6	12. Sd4+e6	f7+e6
6. g2—g3		13. Lg2—h3	Ke8—f7?
Schlechter-Rubinstein-varianten som flere gange spilledes i Hastings-turneringen.		Bedre var rokkade. Efter teksttrækket kommer sort op i	
6.	Lc8—e6		
7.	Lf1—g2		
8.	0—0		
9.	d4+c5		

Dette ansees for at være den sterkeste fortsættelse. Paa 9. Lg5 følger Se4! med godt spil for sort.

vanskeligheter, som ved motpartens sterke spil stadig økes.

14. e2—e4 d5—d4
15. Lg5+f6 Le7+f6
16. Sc3—d5 Dd7—d6
17. Sd5—f4 Ta8—e8
18. Sf4—d3 Th8—f8
19. f2—f4 Dd6—c7
20. e4—e5 Lf6—d8
21. Ta1—c1 Dc7—b6

22. b2—b4! Te8—e7
23. Dd1—b3 Ld8—c7
24. Lh3+e6†! Kf7—e8
25. Le6—d5 g7—g5
26. Db3—a4 Ke8—d7
27. e6—e7† Te7+e6

Det er likegyldig hvad sort gjør.

28. Sd3—c5† Opgit

Parti nr. 87. Dronninggambit.

Spillet i „seiers“-turneringen i Hastings.

J. R. Capablanca.	A. G. Olland.	D+b4, 15. L+f6, L+f6, 16. S+d5, L+d5, 17. L+d5, Tfd8, 18. Tfd1 med like spil.	
1. d2—d4	d7—d5	13. Lg5—f4 Dd8—d7	
2. c2—c4	e7—e6	14. Sd4+e6 f7+e6	
3. Sg1—f3	c7—c5	15. Lg2—h3 g7—g5?	
4. c4+d5	e6+d5	Sort haaper antagelig med dette og næste træk at déplacere den hvite løper og springer. Men der blir intet herav. Det hele resulterer i en svækkelse av sorts stilling.	
5. Sb1—c3	Sg8—f6	16. Lf4—d2 d5—d4	
6. g2—g3	Lc8—e6	17. Sc3—a4! Sf6—e4	
7. Lf1—g2	Sb8—c6	18. Ld2—e1! Dd7—d5	
8. 0—0	Lf8—e7	Paa 18.—, b5 følger ganske enkelt 19. Lg2. Teksttrækket fører imidlertid meget hurtig til et knusende nederlag.	
9. d4+c5	Le7+c5	19. Lh3—g2 Dd5—e5	
10. Lc1—g5	Lc5—e7	20. Dd1—d3 Se4—d6	
11. Sf3—d4		21. Dd3—g6† De5—g7	

Saa langt er partiet identisk med det foregaaende parti Kostisch-Olland.

11. 0—0

I partiet mot Kostisch trak Olland 11.—, Dd7. Teksttrækket er bedre.

12. Ta1—c1 h7—h6

Bedre var her 12.—, S+d4, 13. D+d4, Da5! hvorved med ombytning av træk er fremkommet samme stilling som efter 12te træk i et parti Marshall-Rubinstein („Deutsche Schachzeitung“ 1908 side 336.) I sidstnevnte parti blev fortsættelsen 13. b4, Da3! (D+b4? 14. L+f6, g+f6, 15. D+b4, L+b4, 16. S+d5 og hvit staar bedst) 14. Dd3,

22. Dg6+e6† Kg8—h8
23. Lg2+c6 b7+c6
24. Tc1+c6 Sd6—f5?
25. g3—g4 Tf8—f6
26. De6—e4! Tf6+c6
27. De4+c6 Ta8—d8
28. g4+f5 Le7—d6
29. Dc6—e4 Ld6—b8
30. Le1—a5 Opgit.

Parti nr. 88. Dronningbondespil.

Spillet i „seiers“-turneringen i Hastings.

B. Kostisch.	F. D. Yates.
1. d2-d4	d7-d5
2. Sg1-f3	Sg8-f6
3. c2-c4	e7-e6
4. Sb1-c3	Lf8-e7
5. Lc1-g5	Sb8-d7
6. e2-e3	0-0
7. Ta1-c1	b7-b6
8. c4+d5	e6+d5
9. Dd1-a4!	

Dette træk er en opfindelse av Duras, som anvendte det i flere partier i Breslau-turneringen i 1912. Det ansees som godt.

9.	Lc8-b7
10.	Lf1-a6
11.	Da4+a6
	c7-c6

I partiet Duras-v. Balla, Breslau 1912 fulgte 11.—, c5, 12. 0-0, Te8, 13. Tfd1, Dc8. 14. D+c8, Ta+c8, 15. d+c5, T+c5, 16. Sd4, Tec8, 17. Sb3 og hvit vandt bonden paa d5.

12. 0-0 Tf8-e8

Daarlig er 12.—, Se4, 13. L+e7, D+e7, 14. Db7! Tfc8, 15. S+d5, Dd6, 16. T+c6! (parti Marshall-Kline, New York 1913).

13.	Tc1-c2	Le7-d6
14.	Tf1-c1	h7-h6
15.	Lg5-h4	Dd8-e7
16.	Da6-b7	De7-e6
17.	Kg1-f1	

For at kunne slaa c-bonden.

17.	c7-c5	
18.	Lh4+f6	Sd7+f6
19.	d4+c5	b6+c5
20.	Tc1-d1	Te8-b8
21.	Db7-c6	Tb8-c8
22.	Dc6-a6	Ld6-e7
23.	Da6-d3	Tc8-d8
24.	Sc3-e2	Ta8-b8
25.	Se3-f4	De6-b6

26.	Dd3-e2	Db6-a5
27.	b2-b3	g7-g5
28.	Sf4-d3	Sf6-e4

Med sine to sidste træk har sort utsat sin kongefløj for blotelser og følgelig retter nu hvit angrepet mot denne.

29.	Sf3-e5!	Da5-c7
30.	De2-h5	Le7-f8
31.	Se5-g4	Tb8-b6
32.	f2-f3!	f7-f5
33.	Sg4-e5	Lf8-g7
34.	f3+e4	f5+e4
35.	Tc2+c5	Dc7-e7
36.	Dh5-f7†	De7+f7
37.	Se5+f7	Kg8+f7
38.	Sd3-f2	

Der truer nu saavel T+d5, som S+e4 og Tc7†.

38.	d5-d4	
39.	Sf2+e4	Td8-e8
40.	Se4-g3	d4+e3
41.	Kf1-e2	To6-a6
42.	Tc5-c2	Lg7-e5
43.	Td1-d3	Ta6-f6
44.	Sg3-e4	Tf6-f4
45.	Tc2-c4	Le5-b8
46.	Td3+e3	

Hvit har hele tiden havt initiativet og det bedste spil. Hans positionsfordel har nu omsat sig i gevinst av en bonde.

46.	Tf4-h4	
47.	h2-h3	Lb8-f4?
48.	g2-g3!	Lf4+e3
49.	g3+h4	Le3-f4
50.	Ke2-f3	Te8-e6
51.	Tc4-a4	a7-a6
52.	Kf3-g4	Te6-g6
53.	h4-h5	Tg6-c6
54.	h3-h4	Lf4-e3
55.	h4+g5	h6+g5
56.	Se4+g5†	Kf7-f6
57.	Ta4-a5	Kf6-g7

58. Ta5-e5 Le3-c5?
En blunder som koster offi-

cer, men partiet kunde allikevel ikke holdes.

59. Te5+c5 Opgit.

Parti nr. 89. Spansk parti.

Raadslagningsparti spillet i Bern i juli 1919.

Dr. E. Lasker. Dr. Henneberger og Rivier.

1.	e2-e4	e7-e5
2.	Sg1-f3	Sg8-c6
3.	Lf1-b5	Sg8-f6
4.	0-0	Lf8-c5
Ansees for mindre godt. Red.		
5.	Sb1-c3	d7-d6

Eller 0-0, 6. S+e5, S+e5, 7. d4, Ld6, 8. f4, Sc6, 9. e5, Le7, 10. d5, Sb8, 11. e+f6, L+f6, 12. d6, c+d6, 13. D+d6, L+c3, 14. b+c3, Db6†, 15. D+b6, a+b6, 16. a4! truende La3 og hvit vinder. Red.

6.	d2-d4	e5+d4
7.	Sf3+d4	Lc8-d7

Eller L+d4, 8. D+d4, 0-0, 9. L+c6, b+c6, 10. Lg5, c5, 11. Dd2, h6, 12. L+f6, D+f6, 13. Sd5, Dd8, 14. Da5, Tb8, 15. D+a7, T+b2, 16. D+c7, T+c2, 17. D+d8 med bedre spil for hvit. Red.

8.	Sd4-b3	Lc5-b6
9.	Lc1-g5	Sc6-e5
10.	a2-a4	Ld7+b5
Her var a6 nødvendig.		
11.	a4+b5	h7-h6

12.	Lg5+f6	Dd8+f6
13.	Sc3-d5	Df6-d8
14.	Sb3-d4	0-0
15.	Sd4-f5	Kg8-h7
For at muliggjøre g6.		
16.	Ta1-a3	f7-f6

Paa 16.—, g6 vinder hvit med 17. Th3, g+f5, 18. Dh5 o. s. v.

17. Ta3-g3 Tf8-f7

Ogsaa nu kunde g6 besvares med Th3.

18. Sd5-f4!

Ikke 18. Dh5, hvorpaa sort har et tilfredsstillende forsvar i Df8.

18. Dd8-d7

19. Dd1-h5

Nu truer Th3 og S+h6.

19. Ta8-h8

20. Sf4-e6! Th8-g8

Ikke 20.—, D+e6 paa grund av 21. T+g7† o. s. v.

21. Sf5+g7! og sort gav op. Hvis nemlig 21.—, T+g7, saa 22. T+g7, T+g7, 23. Sf8† med drønninggevinst.

(Noter av Dr. Lasker i „Vossische Zeitung“)

Parti nr. 90. Dronningbondespil.

Spillet i firemesterturneringen i Berlin i februar 1919.

Bogoljuboff.

Reli.

1.	d2-d4	Sg8-f6
2.	Sg1-f3	d7-d6

3.	Lc1-f4	Sb8-d7
4.	Sb1-d2	g7-g6
5.	e2-e4	Lf8-g7

6. Lf1—d3 0—0
7. h2—h3 c7—c6

Sort forbereder kongebondens fremrykning to skridt. I dette øiemed var Te8 det rigtige træk.

8. 0—0 Dd8—c7
9. Lf4—h2!

For efter 9.—, e5 at kunne holde centrum med 10. c3.

9. e7—e5
10. c2—c3 Sf6—h5

Sort føler at han staar noget daarligere og søger med dette træk at gjøre partiet kompliceret. Hadde han vidst at de forviklede stillinger netop ligger bedst for hans motstander, vilde han vel ha foretrukket den enkle fortsættelse 10.—, Te8 efterfulgt av 11.—, Sf8.

11. a2—a4! a7—a6
12. Sd2—c4 b7—b5
13. a4+b5 c6+b5
14. Sc4—e3

Da bonden paa b5 nu er angrepet, gaar springeren med tempogevinst til e3, hvorfra den skal spilles til g2. Man ser nu nytten av 11. a4.

14. Sd7—b6

Dækker den angrepne bonde og feltet d5.

15. g2—g4!

Overraskende. De sidste træk av hvit syntes at betyde et angrep paa dronningfløien, men i virkeligheten er de en parade av sorts angrep paa kongefløien.

15. Sh5—f4
16. Lh2+f4 e5+f4
17. Se3—g2

Nu er springeren kommet til sit bestemmelsessted.

17. h7—h5
18. g4+h5 Lg7—h6

Efter 18.—, L+h3, 19. Sg5

vilde den aapne g- og h-linje bli betænkelig for sort.

19. Sf3—h4 Lc8+h3
20. Dd1—f3 Dc7—c8

Truer med at erobre dronningen med Lg4.

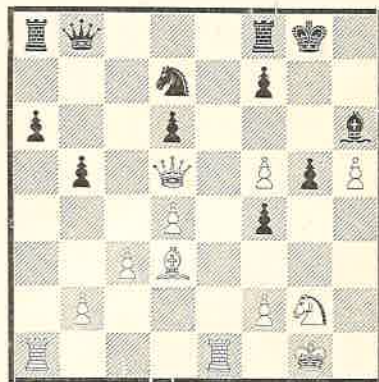
21. Sh4—f5!

Hvit spiller hele partiet fortreffelig.

21. Lh3+f5
22. e4+f5 g6—g5
23. Tf1—e1 Sb6—d7
24. Df3—d5 Dc8—b8

Daarlig var 25.—, Dc7 paa grund av 25. Te7.

Stilling efter sorts 24de træk:

25. f5—f6!

Avgjørende.

25. Sd7+f6
26. Dd5—f5 Lb8—d8

Paa 26.—, Kg7 vinder 27. Te7.

27. f2—f3 Kg8—g7
28. Kg1—f2 Dd8—c8

29. Sg2—h4! og hvit vinder.

Paa 29.—, g+h4 avgjør straks Tg1†. Paa 29.—, D+f5 opnaar hvit med 30. S+f5†, Kh7, 31. S+d6†, K♞, 32. Sf5 vindestilling, da sort ikke kan gaa til g7 med løperen paa grund av h6 og om L+h6 saa Th1.

(„Deutsche Schachzeitung“.)

Parti nr. 91. Siciliansk parti.

Turneringsparti spillet i Stockholm i november 1919.

R. Spielmann. O. Löwenborg.

1. e2—e4 c7—c5
2. Sb1—c3 e7—e6
3. Sg1—f3 a7—a6

Som forberedelse av Dc7.

Denne variant hitrører som bekjendt fra L. Paulsen og er ganske god.

4. d2—d4 c5+d4
5. Sf3+d4 Sb8—c6
6. Lf1—e2 Dd8—c7
7. 0—0 Sg8—f6
8. Lc1—e3

Ogsaa Lf3 er her et godt træk.

8. Lf8—b4

Tilsyneladende det givne træk, men partiets forløp taler mot det.

9. Sd4+c6 Lb4+c3
10. b2+c3 b7+c6
11. Le2—d3 d7—d5
12. e4+d5 c6+d5

Det kan se ut som om sort er i fordel paa grund av sit bondecentrum. Hvit har ingen bønder i centrum, men i c-linjen som er aapen for sort, en isole-ret dobbeltbonde. Men alle disse fordele har sort kjøpt paa bekostning av sin utvikling. Den blotte besiddelse av centrum gjør ingen lykkelig.

13. Le3—d4!

Fra Niemzowitsch hitrører den meget rigtige bemerkning: „Man kan besætte centrum ogsaa med officerer.“

13. Dc7—e7
14. f2—f4! 0—0

15. Dd1—f3 Lc8—d7

16. Tf1—b1

Truselen Tb7 i forbindelse med Tab1 er ganske ubekvem for sort.

16. Ld7—b5

Dette bondeoffer er kanskje den bedste fortsættelse sort har.

- Ld3+b5 a6+b5
18. Tb1+b5 Sf6—e4
19. a2—a4 De7—d7
20. Tb5—b4 Tf8—c8
21. a4—a5 Dd7—c7?

Men dette er en styg feil. Sort maatte forhindre a-bondens videre fremrykning med 21.—, Ta6. Det er da ikke ganske klart, hvorledes hvit skal kunne vinde. Naar sort senere fører springer til c4 truer sogar a-bonden med at gaa tapt.

22. a5—a6 Se4—c5
23. Df3—g4 f7—f5
24. Dg4—e2 Sc5—e4
25. g2—g3 Tc8—b8
26. Ta1—b1 Tb8+b4
27. c3+b4 Dc7—c4

Det er likegyldig hvad sort spiller; de fiendtlige bønder lar sig ikke opholde

28. De2+c4 d5+c4
29. b4—b5 Se4—d2
30. b5—b6 Sd2—f3†

Den første og eneste schak i dette parti.

31. Kg1—f2 Sf3+d4
32. b6—b7

Opgit.

(„Deutsche Schachzeitung“.)

Parti nr. 92. Ikke mottat kongegambit.

Spillet i Rotterdam i august 1919.

Reti.	Speyer.
1. e2—e4	e7—e5
2. f2—f4	Lf8—c5
3. Sg1—f3	d7—d6
4. c2—c3	Sb8—c6
5. Lf1—b5	Lc8—d7
6. d2—d4	e5+d4
7. c3+d4	Lc5—b6
8. Sb1—c3	Sg8—e7
9. f4—f5!	

Forhindrer f7—f5 og lægger samtidig en fælde.

9. Sc6— a5
- Hvis sort med 9.—, d5 forsøker at sprænge den hvite bondekjæde, gaar det ham ilde:
10. e+d5, Sb4, 11. L+d7†, D+d7, 12. Se5 efterfulgt av Da4†.
10. Lb5—d3! c7—c5
11. 0—0 e5+d4
12. Sc3—d5

Nu truer f6 og hvis sort slaar springeren, saa kan springeren paa a5 ikke komme tilbake.

12. f7—f6

13. Sf3—g5!

Sort kan ikke slaa springeren paa grund av 14. L+g5, Sac6, 15. f6 o. s. v.

13. 0—0
14. Dd1—h5!

Et nærliggende træk, hvis konsekvenser dog maatte grundig beregnes.

14. f6+g5

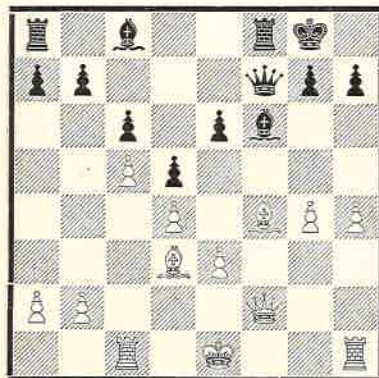
Ogsaa efter 14.—, h6, 15. Se6, L+e6, 16. f+e6 kan den sorte stilling ikke holdes.

15. Lc1+g5 Tf8—f7
16. Sd5+e7† Tf7+e7
17. Dh5—h4 Sa5—c6
18. Ld3—c4† Kg8—h8
19. f5—f6 g7+f6
20. Lg5+f6† Opgit

Et kort og livlig parti, som er meget kraftig spillet av Reti. („Deutsche Schachzeitung.“)

Partislutninger.

Nr. 6.

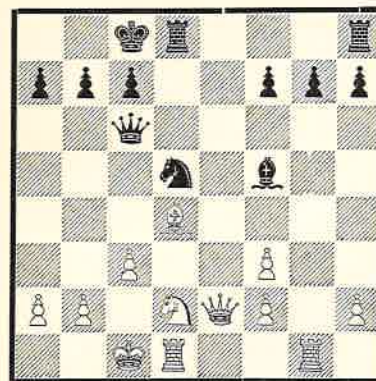

Ovenstaaende stilling fremkom i et parti *Capablanca* (hvit) — *Hadland* (sort), spillet under en av førstnævntes sunultanforestillinger i England sidste høst. Fortsættelsen blev:

1. g4—g5 Lf6+d4
2. h4—h5 Ld4—e5
3. Ld3+†h7†! Kg8—h8
4. Lh7—g6 Df7—e7
5. Lf4+e5! Tf8+f2
6. h5—h6 De7+g5
7. h6+g7† Kh8—g8
8. Th1—h8† og mat.

(Efter „British Chess Magazine“.)

Nr. 7.

Ovenstaaende stilling fremkom for nylig i et parti, spillet

under en av *Dr. E. Laskers* simultanforestillinger. Lasker førte de sorte brikker.

Den sorte dronning staar truende og hvit gjorde derfor det noksaa nærliggende træk

1. De2—c4

hvad der straks kostet ham partiet, for der fulgte

1. Sd5—f4!

og hvit gav op. Dronningen kan nemlig ikke slaaes, da der følger mat med Se2, og mot truslen Sd3 eller eventuelt Ld3 gives der intet forsvar.

(Efter „Deutsche Schachzeitung“.)

Schaknyt.

I november maaned er der avholdt en **mesterturnering i Stokholm**, i hvilken deltok Spielmann, Reti og Bogoljuboff samt Stokholmsmestrene G. Nyholm, Anton Olsson og E. Jacobson. Rubinstein, som ogsaa var indbudet, naadde desværre ikke frem i rette tid paa grund av trafikvanskelighetene i Tyskland og blev derfor ikke med.

1ste præmie tok Bogoljuboff med $12\frac{1}{2}$ point, 2den præmie Spielmann med $10\frac{1}{2}$, 3die præmie Reti med $8\frac{1}{2}$ og 4de præmie Nyholm med $5\frac{1}{2}$. Olsson hadde $4\frac{1}{2}$ og Jacobson $3\frac{1}{2}$ point.

Russeren Bogoljuboff er ganske ung og forholdsvis ukjent. Som det vil erindres vandt han første præmie i en firemester-turnering i Berlin i februar maaned iaar. Med sin seier i Stokholm har han godtgjort at dette ikke var nogen tilfældighet. Bemerkelsesværdig er det at han vandt samtlige 3 partier mot Reti. Han hører efter dette til dem som man vistnok for fremtiden maa regne med blandt de første ved internationale turneringer.

Pokalmatchen Schakklubben av 1911— Arbeidernes Schakklub Odin.

Match nr. 2 om den av grosserer Ødegaard opsatte vandrepokal utkjæmpedes den 3 november. Vi benytter anledningen til at korrigere et enkelt punkt i vor omtale av matchen i bladets hefte 3—4 (side 51), idet der skal spilles hver vaar og høst, — ikke en gang om aaret. Resultatet av match nr. 2 var en seier for Schakklubben av 1911 med $6\frac{1}{2}$ mot $3\frac{1}{2}$ point.

De enkelte spilleres resultat stiller sig som følger:

Schakklubben av 1911.	Arb. Schakklub Odin.
A. M. Erichsen $\frac{1}{2}$	F. Heiestad $\frac{1}{2}$
A. Lifeldt 0	F. M. Lindeberg 1
G. Wiers-Jensen 1	L. Elomaa 0
W. Christiansen 1	W. Svensson 0
E. Eggen 1	H. Keyser 0

R. Ødegaard 0	S. Iversen 1
E. T. Ødegaard 0	F. Iversen 1
Ingj. Nissen 1	H. Fischer 0
Leif Sinding 1	S. Eriksen 0
K. Geelmuyden 1	A. Røstad 0

De respektive klubber har efter dette en seier hver. Den næste match spilles til vaaren.

Pokalkampen Arbeidernes Schakklub Odin-Fredrikstad Schakselskab.

Match nr. 2 om den av assurandør Brekke opstillede vandrepokal spilledes i Kristiania den 14de desember. Der deltok denne gang 8 mand fra hver klub. Resultatet blev paany en seier for Arbeidernes Schakklub Odin med 7 points mot 1.

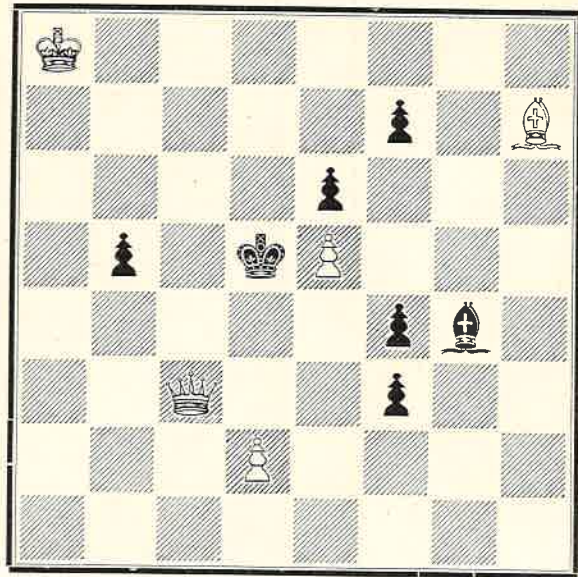
Resultatet for de enkelte deltagere var:

Arb. Schakklub Odin.	Fredrikstad Schakselskab.
F. M. Lindeberg $\frac{1}{2}$	E. Barca. $\frac{1}{2}$
F. Heiestad 1	J. Simonsen 1
L. Elomaa 1	J. Lund 1
A. Paulsen 1	Th. C. Henriksen 1
G. Frisholm 1	J. C. Jørgensen 1
S. Iversen 1	K. Johansen 1
F. Iversen $\frac{1}{2}$	C. G. Amundsen $\frac{1}{2}$
S. Eriksen 1	Karl Melberg 1

Opgaver.

101

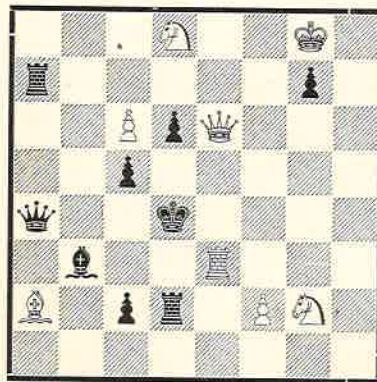
Fr. Lindgren Stockholm.
Tilegnet dr. N. Høeg.
(Original).

Mat i 3 træk.

102.

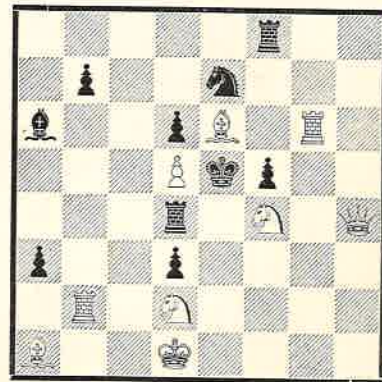
Arnold Ellerman, Buenos Aires.
(Original).

Mat i 2 træk.

103.

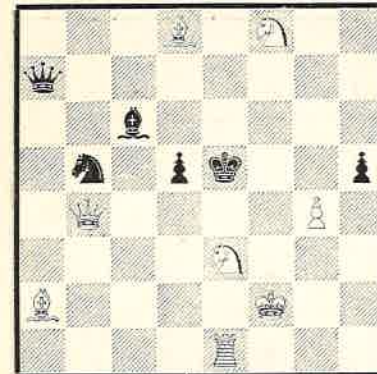
Arnold Ellerman.
(Original).

Mat i 2 træk.

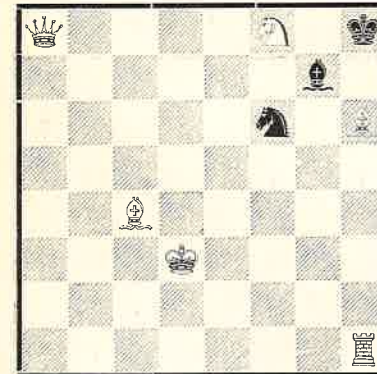
157

104. H. Weenink, Amsterdam.
(Original).

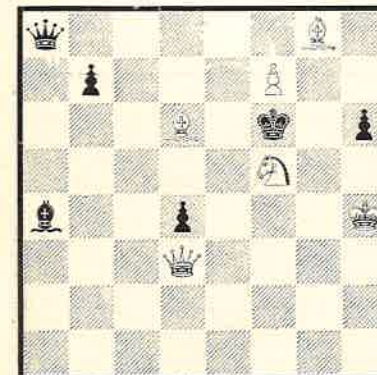
Mat i 2 træk.

106. M. Havel, Prag.
(Original).

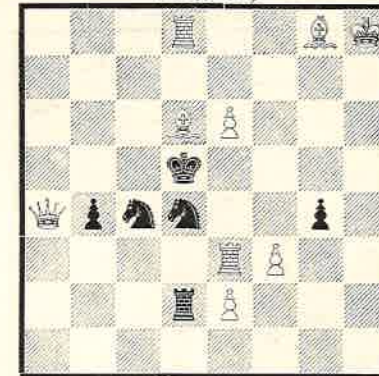
Mat i 2 træk.

108. M. Havel.
«Zlatá Praha» 1919.

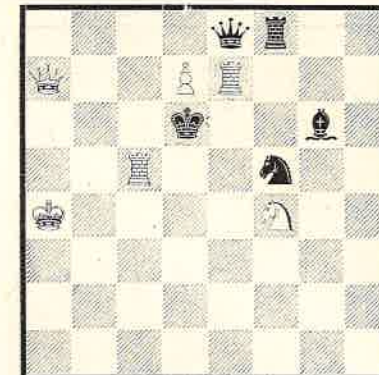
Mat i 3 træk.

105. H. Weenink.
(Original).

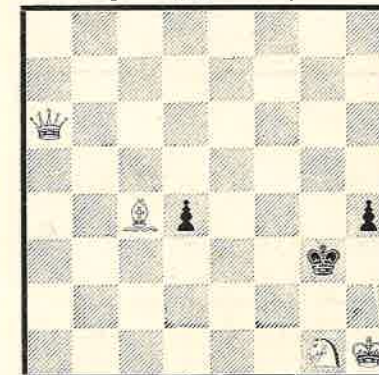
Mat i 2 træk.

107. M. Havel.
«Allgemeen Handelsblad»-turn.
1917-18.

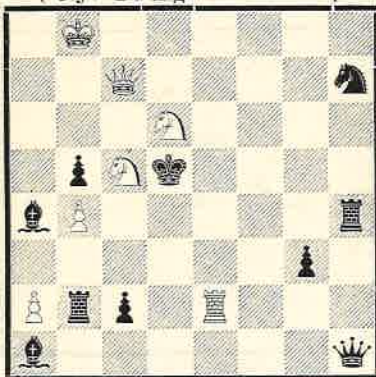
Mat i 2 træk.

109. M. Havel.
«Zlatá Praha» 1919.

Mat i 3 træk.

110. Ernst Jönsson, Landskrona.
Hædr. omtale i «Trollhättans Schack-
sällskap»'s 3die turn.
(«Nya Dagligt Allehanda»)

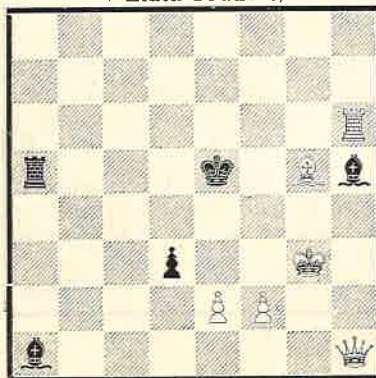
Mat i 3 træk.

112. A. F. Strömberg, Trollhättan.
Hædr. omtale i samme turnering.
(«Nya Dagligt Allehanda»).

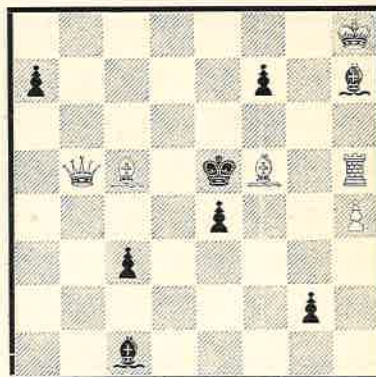
Mat i 3 træk.

114. J. Berkovec.
3die pr. i Schakklubben i Prags
turn. 1919.
(«Zlatá Praha».)

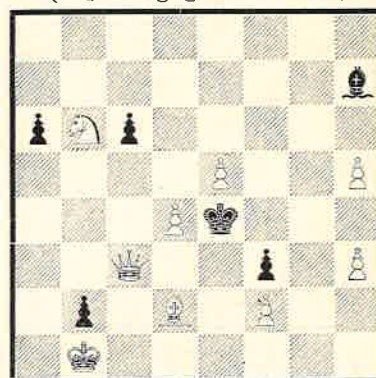
Mat i 3 træk.

111. Ernst Jönsson.
Hædr. omtale i samme turnering.
(«Nya Dagligt Allehanda»)

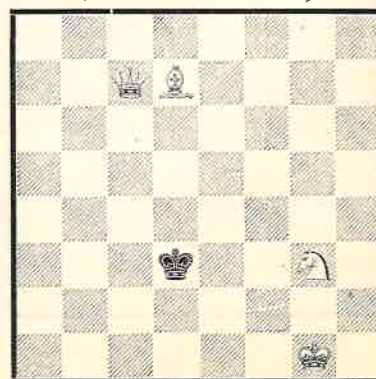
Mat i 3 træk.

113. Ernst Jönsson.
Hædr. omtale i samme turnering.
(«Nya Dagligt Allehanda»)

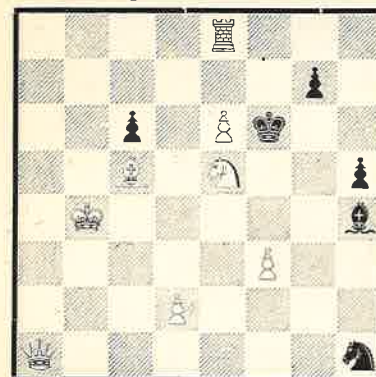
Mat i 3 træk.

115. Ladislav Knotek, Prag.
(«Zlatá Praha» 1919)

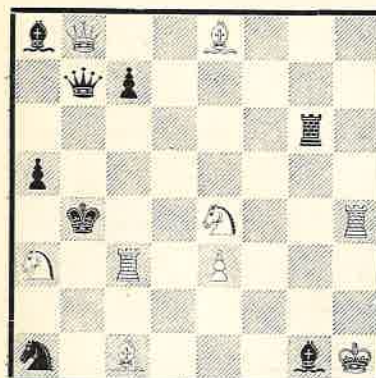
Mat i 3 træk

116. J. Scheel, Stømdal.
«Hampshire Post» 1919.

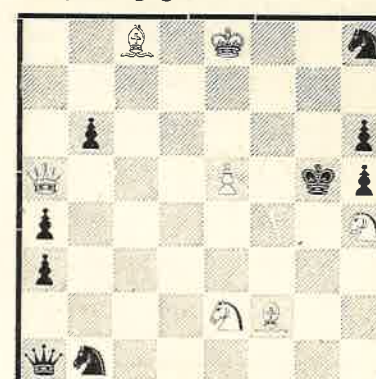
Mat i 3 træk.

118. Alain C. White, New York.
3die pr. «Good Companions»
mai 1918.

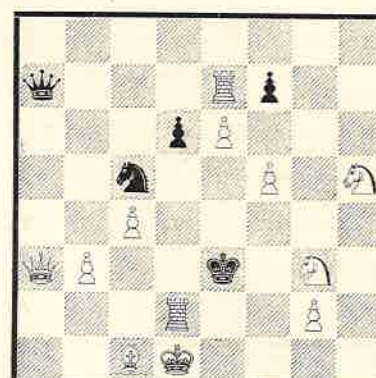
Mat i 2 træk.

117. H. M. Huse, Rjukan.
«Nya Dagligt Allehanda» 1919.

Mat i 2 træk.

119. Alain C. White.
«Canadian Courier» 1918.

Mat i 2 træk.

„Göteborgs Schacksällskap“'s jubilæums-problemturnering.
Fristen for indsendelse av opgaver er forlænget til 1 mai 1920.

„A. C. W.“ er titelen paa aarets røde julebog fra Alain C. White.
Vi skal kanske senere komme tilbake til denne meget originale og
underholdende bog. De vellykkede 2-trækkere nr. 118 og 119 er
hentet derfra.

Løsninger.

Hefte 5-6: (mai-juni)

41. (Aschehoug) 1. Sb7 trækvang, K+T 2. Se7!; T+T 2. Db5†; B+S 2. T+B†. En tiltalende opgave trods det meget uheldige 1ste træk
42. (D s.) 1. Sc6 K+c6 2. Sd6 o. s. v.; K+b5 2. Kd5 3. Tb1†; Kc4 2. Tb1.
43. (D. s.) 1. Da6 trækvang Sf6 2. De6†; h3 2. Dg6; Sh6 2. D+h6; Le7 2. Da1†.
44. (Havel) 1. Sd5 trækvang h6 2. Da6! ∞ 3. c5; Kd4 3. Da3; h4 2. Dh6. Kd4 3. f5; h3 3. D+h3; Kf5 3. D+h7†; Kd4 2. f5 ∞ 3. Dh6; Ke4 3. Dg5! Løst av: Fr. Lindgren, (Stockholm) («Svagt 1: a drag men i stället så mycket vackrare varianter. Vad jag särskilt beundrar är att författaren lyckats framställa detta fina tema utan att använda andra vita pjäser än de fem som erfordras för de båda matbilderna»)
45. (Weenink) 1. Se5! trusel 2. Df7†; L† 2. Sd3†; d3 2. T+L. Løst av: Fr. Lindgren («Särdeles fyndig og skarpt poängterad huvudvariant. Ett litet fint opus.»)
46. (Scheel) 1. Dc4 Sc7 2. Sc6†; Sa7 2. Sd7†; Kb7 2. Dc6†. Ka7 2. D+b5. Løst av: Fr. Lindgren («Nätt och behaglig»)
47. (Bahr) 1. Tg2. o. s. v. Løst av: Fr. Lindgren («Rätt vällyckad»)
48. (Godager) 1. Sd4 o. s. v. Løst av: Fr. Lindgren («Riktigt bra. Försöket 1. d8» är en liten fin förförelse.»)
49. (Henriksen) 2. Sd7 K ∞ 2. Dd3† (trusel); f2 2. Sb6†; Lc4 2. D+f3†.
50. (D. s.) 1. Sc8 trusel 2. Dd6†; Sb7, f7 2. Se6†; Le5 2. Df2†; c3 2. D+c3†. Elegant!
51. (Scheel) 1. Da5 o. s. v.
52. (Mach) 1. Db6 Kd5 2. Ke2 Kc4 3. Td8; Ke4 3. Da5!; Ke5 3. Kd3; Ke4 2. Dc5 Kd3 3. Te8. Den 3-dobbelte gjentagelse av den elegante matstilling er utført med en økonomi, som man skal lete efter maken til! Vel den bedste firebriksminiatur som eksisterer.
53. (Havel) Ke6 S† 2. D+S; Kd8 2. Kd6; Kf8 2. Kf6. Her er matstillingen gjentat 4 gange, men det er vel at merke en randmatstilling. Ogsaa en ypperlig firebriksminiatur!
54. (D s.) 1. Df1 trusel 2. D+b5; Kf5 2. Tg5†; Sf5 2. Tg6† Sg8 m. fl. 2. f5†.
55. (Bull) 1. Se4 trusel 2. S el. D+L; Lc1 2. Sg5; L+L 2. Dc3†; Le1 2. Le3†; Sb5 2. Sc6†
56. (D. s.) 1. Se8! trækvang K+S 2. De4†; Kf5 2. Sg67†; L+S 2. Lf6†; Lf7 2. Sf6.
57. (Strømberg) 1. Lb2 Lb7 2. D+g7† (trusel); S+L 3. Sb5††; Sc4 2. Se2††; Sf7 2. Se4†; Se6 2. Sd1†.
58. (Knotek) 1. Sf4 truer 2. Sg6 mat; Sf5 2. Sg6†; Dg4 2. L+L†; S†S 2. D+S†. Originalt tema, lidt tungt utført.
59. (Ellerman) 1. Dg5.
60. (Alvey) 1. Td3! En sjelden vellykket og elegant «change-mate».

Korrespondance

ang. avd.: „Partier“, „Schaknyt“ etc. sendes til hr. Leif F. D. Lund, Sandviken pr. Kristiania, ang. avd.: „Opgaver“ (løsninger etc.) til hr. J. Scheel, Stemdal i Aker.